

KUSTBON

== Veckotidning för svenskarna i Estland. ==

Tredje årg. No 8.	Prenumerationspris.	Utgives av Svenska Folkförbundet i Reval alla onsdagar. Ansvarig redaktör: N. Bles. Redaktionens adress: Riddargatan 3, Reval.	Annonspris.	3 mars 1920.
	1 månad Mk. 1:50 helt år " 18:— I Sverige 1 månad Kr. 0:50 helt år " 6:— I Finland 1 månad Fmk. 1:— helt år " 12:—		30 penni pr. mm. I Sverige 10 öre pr. mm. I Finland 20 penni pr. mm. För annons, som står 10 och mera gng, räknas 20% rabatt.	

Universitetet i Dorpat.

För Kustbon av Professor
J. BERGMAN.

II.

Universitetets andra period inleddes högtidligen genom en invigningsfest i Alexander I:s personliga närvaro (1632 hade Johan Skytte å Gustaf Adolfs vägnar såsom den nya högskolans förste kanslär invigt densamma.) Alexander I var säkerligen bland de ryska tsarerna den som hyste största intresset för den högre bildningen, och han visade åtskilliga gånger både i ord och handling detta intresse. Han besökte för övrigt Dorpat mer än en gång.

Under större delen av 1800-talet var Dorpats universitet — ehuru under rysk överhöghet — egentligen en tysk högskola. Så gott som alla dess lärare voro tyskar och undervisningsspråket var i allmänhet tyska. Många av den tyska vetenskapens förnämsta namn äro därför intimt förbundna med Dorpat. Där har t. ex. den berömda arkitekturhistorikern Krause verkat, under vars insiktsfulla ledning universitetets konstnärligt verkningsfulla huvudbyggnad (färdig 1809) samt en del andra (den äldsta av klinikerna, observatoriet m. fl.) uppfördes. En annan framstående estetiker från samma tid, professor Morgenstern, har universitetet att tacka för betydelsefulla biblioteksgåvor samt för sitt verkligen utmärkta konstmuseum, vilket för övrigt efter hans tid med stort sakförstånd och fin smak utvidgats och ordnats av den klassiske filologen Schwabe, den nyligen som professor i Berlin avlidne arkeologen Lösche m. fl., så att det nu utan överdrift kan sägas vara ett av de allra bästa i sitt slag som något universitet besitter. Då ledningen och den fortsatta utvecklingen av detta antikmuseum hör till de plikter, som åligga den professur jag innehar, är ock klart, att jag med största glädje konstaterar ovan nämnda faktum. Detta museum har också lyckligtvis blivit jämförelsevis förskonat från ryssarnes evakueringsåtgärder. Nu har ju dessutom i fredsfördraget genom den estniska delegationens påpasslighet och kulturintresse genomdrivits, att alla från universitetet evakuerade föremål på våren 1920 skola återställas. Framför allt är detta viktigt i fråga om biblioteket, från vilket ej mindre

än 400,000 volymer bortförts, huvudsakligen till Voronesj, där de alltjämt lära ligga ouppackade och i oskadat skick.

Det astronomiska observatoriet upplevde sin första blomstring under Struwes ledning, ett namn med europeisk klang. Berömda Dorpatensare äro även Harnack (den äldre var professor i teologi på 1840-talet, och den yngre nu i Berlin levande, den nutida teologiska forskningens främste märkesman, studerade i Dorpat på 1860-talet), samt Bunge (den äldre juris professor i mitten av 1800-talet, den yngre, nu i Basel, den världsbekante fysiologen Gustav von Bunge har varit både student och professor i Dorpat). Bland naturforskarna må för övrigt nämnas Nobelpristagaren prof. Ostwald (kemist). En framstående svensk matematiker Lindstedt (nu i Stockholm) var på 1880-talet professor i Dorpat, den siste svensken före 1919.

På 1890-talet började en våldsam och enfaldig förryskningsregim: en ukas påbjöd att all undervisning skulle ske på ryska. Detta jagade bort hela den tyska vetenskapen. Och den ryska var icke jämbördig. Denna period varade från omkr. 1890 till 1914, då universitetet genom kriget blev i det närmaste nedlagt.

Så kom den ryska revolutionen, Estlands och Nord-Livlands förening och det förstörade Estlands proklamation som fri republik. En av den nya ungdomsfriska statens första och berömligaste åtgärder var att återupprätta det gamla universitetet — nu på internationell grund och med full frihet för olika språk. Praktiskt taget äro språken tre: estniska, tyska och ryska. Vi svenska föreläsa tillsvidare på tyska.

Härmed ingår det ärorika universitetet i sin tredje period. Måhända skall nästa år även svenska språket ljuda från en av dess katedrar, ty i Sverige samlas nu medel för en Dorpatprofessur i svenska språket.

Vi fordra.

I världen råder politiskt kaos. Den urgamla dogmen: "Makt är rätt" har äntligen lagts på sotbädden och nationernas självbestämmanderätt har vuxit ut till ett slagord, som med hänförelse har hälsats av Europas betryckta folk. De politiska skrankorna hava fallit sönder och nya

enhetsbegrepp hava bildats — de nationella. Polackerna i Tyskland förenas med Polen, moderligt sträcker Italien sin hand över havet åt fränderna i Dalmatien, slovakar, ungrare äro självständiga folk. — Med fanatisk fosterländskhet sträva älänningarna till sitt moderland. Överallt, överallt skönjes samma nationella uppvaknande, samma intensiva självbevaringskamp. — — — — —

Vad göra våra ledande män? Jo, de hoppas det ena och det andra, att staten skall giva jord åt folkhögskolan, att svenska folksekretariatet skall bibehållas o. s. v. — Men hava de därmed sört för vår nationella trygghet? Förvisso icke. Så länge vi ej kunna stoppa estnisk inflyttning till svenska bygder, så länge äga vi ingen nationell trygghet. Vi hoppas icke utan vi fordra att våra ledande krafter göra sitt yttersta för befästandet av vår nationella egenart.

Vad vilja vi då ha? Ett av svensksfolket valt Aibolands landsting, som äger högsta politiska makten i Aiboland.

Jag skall ej ingå på det förmånliga inflytande som landstinget genom sin omedelbara beröring med bönderna — varje socken måste vara representerad — skulle komma att utöva på dessas politiska vakenhet utan jag skall endast i korthet dröja vid dess verkan utåt. — Vad som kan ernås genom att folkets energi samlas i en punkt, landstinget, det har Ålands landsting på ett glänsande sätt ådagalagt. Jag behöver blott nämna dess separationskampanj, som tillsvidare resulterat i det visserligen bristfälliga men dock moraliskt viktiga självstyrelseförslaget och jag kan försäkra att dess mission ännu är långt ifrån avslutad.

Vårt landstings första uppgift skulle därför bli att skaffa sig stöd i lag samt rätt att förvägra medborgarskap och därmed rätt att besitta jord i självstyrelseområdet Aiboland. Mot detta mål måste alla disponibla krafter sättas in. Vi ha vår styrka i vår ensamhet och "rådet i Paris" är vår högsta instans.

Låt budkavlen gå! Till tings! Till tings! Eftervärlden kräver mod och handlingskraft av oss. Huru skola vi kunna svika?

M. K.

Svenska Estland.

Nyhet för svenska kulturkämpar.

Från Wichterpal.

Då undertecknad för någon tid sedan var i Reval för ämbetsbestyr hade den estniska läraren vid Wichterpals folkskola infört en riktig skräckregim för skolans svenska barn (i Wichterpal finns blandskola med en svensk och en estnisk lärare). Jag skall ej tala om alla de grymheter, som han under tre dagar medan undertecknad var i Reval, utövade mot de svenska barnen och det svenska språket. Genom sin föargelse och sitt hat mot allt som heter svenskt har han skrämt barnen på det allvarligaste. Somliga av dem som ej kunde uthärda hans käpp och resta huvudhår ha fått uppslag av ros och blåsor på kroppen.

Läsaren kan därför förstå huru stor glädjen blev för de svenska barnen då deras lärare åter visade sig i klassdörren.

Allstå: tre dagar, den 14, 15 och 16 januari 1920, var svenskan strängt förbjuden i Wichterpals folkskola och de svenska barnen härstädes genomlevde en svår prövning under estniska lärarens fasaväckande mörka "skräckparagrafer". Dock till all heder för svenskheten kan jag här omtala att den lilla motgången för svenska skolverksamheten härstädes hos de små liksom tänt ett nytt liv, ja, ny fart i kampen för återvinnandet av det dem berövade härliga svenska modersmålet.

Vidare må det här tjäna som en varning och ett ve den man som avskär tungan på det folk som en gång språkets konst har unnats, ty själva helvetet skall ej heller förlåta dig ditt brott!

Alkoholens offer.

För Kustbon.

En sjöman, som efter många hårda års strävanden lyckats spara sig en liten summa, reste hem till sin födelsestad och bosatte sig där. Då utbröt världskriget och sjömannen kallades i krigstjänst. Efter två år i fält, där han fick genomleva alla krigets fasor, kom han på sjön igen. Tyska "U" båtar sänkte alla båtar som de fingo tag i. Så det var nästan lika farligt att vara på sjön som vid armén. Men mannen var glad över att han fick vara på sjön. För att visa sin glädje för kamraterna beslöt han att alla män "föröm" masten i den första krog de skulle komma till i England skulle få ett glas whisky på hans bekostnad. Skäppet anlände lyckligt till Tynedock och löftet måste uppfyllas. Alla vilja vara med. Men styrmannen säger: "Nej, halva vakten får stanna ombord." Då beslöt man, att den som består whisky, får stanna så länge på krogen, tills första vakten avlöses av den andra. Därvid blev det ock. Men krögaren är van att locka. Han säger att när man fått whisky kan man väl också ha ett glas rom till. Man bör ju ej vara så nogräknad, då man har trotsat så många faror och haft så mycken möda. En får väl lov att ha det roligt en gång i livet och känna sig glad och tillfredställd. Tiden ilar. Krogen måste stängas. Ut med alla! Men nu är det sent. Lockporten är stängd. Dagens hero är trött och sömning och behöver vila. Till staden är det långt och på båten kommer han ej. Han beslutar övernatta under bar himmel, kryper under en kolvagn, som står på banan, och somnar.

Ett öppet tack till alla dessa hedersmän, som med orden "fäll ej modet!" följde mig ut till strids för svenskans sköra lott!

Eder A. S—g.

Nuckö.

Den 24 febr. avhöll S. O. V. Nuckö-avdelning allmänt möte i Klockargården.

Mötet öppnades av kantor Joh. Nymann med tal, däri b. a. erinrades om dagens betydelse som republikens dag, då det var dagen för Estlands självständighetsförklaring. Vi leva mitt ibland ester, med vilka vi fått dela ljuvt och lett. Vi ha också med dem fått frihet och kunna numera ostört — vilket vi också böra göra — ägna oss åt våra svenska intressen. Glädjande nog intressera sig även den "allsvenska rörelsens" vänner livligt för estlandssvenskarne och på Riksföreningens arbetsprogram stå vi först.

I lokalstyrelsen invaldes: Joh. Nymann (ordf.), Joh. Aman, Matts Thomsson och Kr. Nyman. Till suppleanter utsågos: O. Adelman, M. Jürensman, Joh. Tomty, Adam Vesterblom, Anton Vesterberg, A. Fagerlund, Karl Ahlun, A. Heyman och J. Dans.

För att icke bygnaderna på egendomen Ranna, som vore lämpliga för affärsföretag, skulle stå obegagnade, beslöts hos centralstyrelsen anhålla om öppnade på Nuckö av en kooperativ-förening (eller t. o. m. ett aktiebolag), som försåge delägarne med lantbruksredskap och förnödenheter, livsmedel m. m.

Vidare beslöts under sommaren anordna aution eller basar på Nuckö. — Medlemsantalet på Nuckö är redan över 100, vilket visar att intresset för föreningen är stort.

— Ett sådant "kooperativt" företag som det ovannämnda vore icke så dumt. Genom

en sådan sammanslutning skulle resp. medlemmar beredas möjlighet komma i besittning av nödvändiga lantbruksinventarier, produkter och livsmedel för billigare pris samt även få avsättning för sina egna produkter. Vidare skulle medlemmarna erhålla högre ränta på sina kapital än vad de kunna få av en bank. Det är nämligen så att alla aktionärer (som köpt aktier och således sammanskjutit pengar till det gemensamma affärsföretaget) vid årets slut få dela vinsten. Nu gäller det att avvakta vilken ställning centralstyrelsen tar till frågan.

Rickholtz, Spithamn.

Ehuru Spithamns folkskola behandlats styvmoderligt i det att den icke erhöi belysning då andra skolor i kommunen erhöi en liten nått summa, så blevo likväl vännerna på platsen icke modfälda utan beslöto anordna en frivillig auktion. Sagt och gjort. På den utsatta dagen kom var och en av deltagarne med ett litet knyte och om några minuter var salen fylld av gamla och unga.

Auktionen inbringade närmare 2500 Emk.

Enighet ger styrka!

Ormsö.

Med smärta i bröstet läsa vi i Kustbon N:o 7 om våra skolhus förfall. Skolan har blivit mycket efterlängtd. De flesta veta värdera bildningen, men lokalfrågan är bekymmersam. Och nu gäller det för oss själva att ta hand om saken och ej lita på andra som hittills!

Vi kunna icke utan skolhus ha skolor. Nej plikt-känslan säger oss, att vi måste sträva för det uppväxande släktets bildning.

Under tiden han sover och drömmer om de whiskyglas han tömt, kommer tåget och kör över honom. Nu är det slut med alla sköna drömmar. Av mannen återstår endast en söndersliten kropp. Han har fått betala whiskyglaset med sitt liv. Mannen som uthärdade ett mångårigt tungt sjömansliv och livet i löpgravarna, han som trotsade "U" båtarna till sjöss, faller offer för ett litet oskyldigt glas whisky.

E. K.

Låt glaset stå!

Du yngling där, som stormar fram,
låt glaset stå!
Det bringar dig blott sorg och skam;
låt glaset stå!

Du väna ros, så täck och blyg
med tveksam min,
jag såg du tog ett glas i smyg,
en smula vin. —

Vad gör väl blott ett litet glas —
men låt det stå!
Det skadar väl ej dig men Klas;
låt glaset stå!

Du gamla man på gravens rand,
slut upp i dag!
Slut upp, sätt i ett blågult band
i rockens slag!

Du tar en sup... du är väl karl...
men du har små.

En dag de göra såsom far —
låt glaset stå! Erik P—n.

Aforismer.

1.

"Riken bildas, delas, sammansätts och falla sönder. Kulturer utveckla sig och nå en stor höjd för att efter århundraden gå tillbaka och utplånas." Men det folk, som är besjälade av en varm, offervillig fosterlandskärlek går aldrig under, så länge det finnes människor på vår jord. Ett sådant folk kan måhända för en viss period mista sin frihet och självständighet och sättas under främmande ok, men så länge folket har kvar sin frihetslängtan och sin kärlek till fosterjorden, kan dess nationella karaktär dock aldrig förkvävas, aldrig utplånas, och en dag skall dess ståndaktighet och förtröstan vinna sin belöning, ty fosterlandskärleken, liksom kärleken i alla dess övriga tusende former är av Gud, och Gud är livet.

2.

Statistiken visar att en stor del av alla brottslingar aldrig känt sina föräldrar. De hava under sin vandring genom livet icke haft stöd i minnet av kärleksfulla och uppoffrande fäder och mödrar.

Det folk, som icke vördar sina stora historiska minnen och icke i dem söker stöd och kraft till fortsatt pliktstroget, offervilligt arbete i fosterlandets tjänst, det folket har liksom brottslingen ingen fast rot i världen. Vid första stormby riskerar det att kastas omkull och förintas.

3.

Ett folk utan historia är icke något folk.
H. C. (Hemtrevnad 1917.)

Skolhusens utseende säger oss vem vi äro. Ord äro fattiga när gärningar tala. Och fortfarande frågar den fattiga änkan och soldathustrun och alla som kämpa med finansiell och ekonomisk svårighet, vad göra våra rådsmän och när ställes det en gräns för överflöd och slöseri? A. W.

Döden skördar.

Här meddelas vänner och bekanta, att döden borttryckt Rudolf Söderholm, född på Nuckö i Gutanäs. Han dog den 4 febr. i Dorpat i en ålder av 19 år och 4 månader och sörjes närmast av föräldrar, en bror och en talrik släkt.

Vi se här en ljuvlig blomma, den vi älskat över allt, hastigt vissna före kvällssol. O, vad allt blir tomt och kallt! Dröjande vi stå vid kullen, där vi gömt vår rosenknopp, som så hastigt rycktes ur vår famn.

T., K., H. Söderholm.

Tack!

En hjärtligt och värdsamt tack fram bäres härmed till alla dem, som efter den ödeläggande eldsvådan, hjälpt mig med både kläder och penningar. Summan, som av svenskarne i Reval hopsamlades, utgjorde 765 mark. Från tullhuset har jag fått 1515 mark. Reval den 28. 2. 1920.

Maria Ihrman

Lokala meddelanden.

Förbudslag eller icke?

Med nyfikenhet gick jag söndagen den 15 dennes till „Estonia“, där tal om rusdrycksförbud skulle hållas av våra mest framstående män och nykterhetsvänner. Denna fråga har under senare tiden mycket behandlats inom olika nykterhetsförbund, och det är därför vår plikt att noga giva akt på händelsernas gång, och om möjligt, även säga vår mening fritt ut.

Mötet skulle börja kl. 10 f. m. och innan dess var salen fylld med intresserade åhörare. Snart trädde premiärministern J. Tönnison fram till talarestolen. Livliga applåder mötte honom, därefter var det dödystnad, ty alla väntade få höra vad regeringen ämnade göra för hämmandet av lönnkrögeriet. Talaren uttryckte först sitt varma deltagande för nykterhetssaken samt redogjorde för den av regeringen antagna lagen beträffande spritförsäljning. Enligt denna lag erhåller varje fullvuxen man en kvarts liter sprit månatligen, till ett pris av 50 mark. Enligt talarens åsikt torde denna inskränkning av spritförsäljning bland befolkningen inte minska hembränneriernas antal, emedan regeringen inte blir i stånd att tillverka sprit billigare än dessa, samt en kvarts liter månatligen inte tillfredsställde mångens rusdrycksbegär, utan i stället upplivar det samma. Man borde därför vidtaga andra mått och steg för underkuvandet av den uppblomstrade sprittillverkningen. För att kunna bota det onda måste allmänheten bistå regeringen. Det behöves organisera sig, bilda nykterhetsföreningar, samla kunskaper i frågan, bannlysa alkoholhaltiga drycker ur hemmet för att sedan hand i hand med myndigheterna draga i härad mot det anda-

Sedan beträddes talarestolen av V. Ernits, vilken på ett mycket intressant sätt jämförde rusdrycksförbudet med frihandel av alkoholhaltiga drycker. Även han liksom herr Tönnison är övertygad om att den nu antagna rusdryckslagen inte är i stånd att tvinga bönderna fränsäga sig sina inkomster genom bränvinstillverkning.

Sist talade herr Schulbach. Han liksom de två föregående hoppades ringa av den nu antagna försäljningsmetoden. Sedan påpekade han alkoholens fördärvbringande följder bland människosläktet samt bevisade med många statistiska utdrag att dödligheten bland drinkare och måttlöshetsuppare är jämförelsevis större än bland nykterister.

Till slut må sägas, att bland rikets ledande män många äro varmt sinnade för nykterhetssträvandena — men när vi kunna räkna på absolutförbud hör framtiden till. Vår lösen är: „Förbudslag“. E. T.

Republikens årsdag den 24 februari firades överallt i huvudstaden festligt. Bl. a. hade militären parad på Petersplatsen. Det påstås, att Reval förr ej sett någonting så imponerande som denna parad. Dessutom råkade vädret vara gudomligt.

Republikens främsta män utmärkas med ärebetygelser för sina stora förtjänster.

För de stora förtjänster de högre härförarne samt den temporära regeringens ministerpresident K. Päts gjort frihetskriget erhöles de alla „frihetskorsen“ i första ordningen. J. Poska erhöles det i tredje ordningen för sina förtjänster på det borgerliga området. Utrymmet tillåter icke att uppräknas alla hjältar, som blevo föremål för utmärkelser av olika grader.

Dorpats Universitets evakuerade egendom hämtas igen.

Den 2 mars reste en kommission till Ryssland för att hämta Universitetets av ryssarna en gång bortförda tillbehör tillbaka.

Freden trätt i kraft.

Den 14 februari har freden mellan Estland och Ryssland trätt i kraft.

Brev från Stockholm.

Vännen Joel Nyman skriver till mig, att lönnbränning försiggår i hans hembygd. Genom detta lönnbrännande fördärvas den svenska folkstammen sig själv. Ordningmakten är skral därnere också, påstår brevskrivaren. Det finns väl ej något, som tar på det moraliska livet så mycket, som det öppna föraktet för lagar och förordningar. I detta sammanhang kan meddelas, att K. Nykterhetskommittén, vilken suttit sedan 1911, framlagt sitt förbudsförslag. Detta förslag skall ju vara det radikalaste i hela världen. Däri stadgas ju böter ända upp till 40.000 kr. samt även straffarbete. Som en ytterligare åtgärd att bekräfta detta kommitté-förslag har man tänkt sig att företaga en rådgivande och en bekräftande omröstning i denna sak. (Man kan ju också kalla detta förslag referendum.) Men natur-

ligtvis vika inte vi nykterhetsfolk därför att vi ha detta förslag i bakfickan. I och för de stora händelsernas utveckling ha vi inom I. O. G. T. anordnat en stor generalinsamling, som skulle kunna sluta på den nätta summan av 500.000 kr. Motståndarna vila ej och vi vila ej.

Även ha vi organiserat oss i likhet med den „Amerikanska Antikrogligan“. Förut voro vi mera isolerade från de frireligiösa sekterna, men nu ha dessa och de speciella nykterhetsorganisationerna gått tillsammans på en enda front. Mot förbudet! Sverige torrt 1921! Nu ligger Sverige inkilat mellan Norge och Finland. Norge har endast en rysdryckskonsumtion, som är mellan 0°, 12°/. De övriga procenten äro bortröstade vid folkomröstningen i oktober månad i fjol. Alltså: Norge är inget förbudsland. Denna hälsning sändes till Sv. Folkpartiet i Finland, som fortfarande tror att Norge är ett förbudsland. Finland är ju ett förbudsland! Lyckliga Finland, som avskakat sig rusdryckerna! Inklämd mellan Norge och Finland kan Sverige ej undgå att taga intryck av dessa länders åtgöranden i alkoholfrågan. Alltså! Slaget skall stå 1921! Med fredliga vapen förstas. Jag tror att alla svenskar i Estland skola med största intresse följa våra strävanden i detta avseende. Men den frågan kommer åter „vad har den svenska odlingen i Estland för uppfattning om alkoholfrågan?“ Tillämpar man bland våra 8-9000 svenskar fortfarande detta meningslösa „låt-gå-system“ i detta avseendet? Sover den estländska regeringen? Den kan till att börja med anordna en folkomröstning i denna fråga. På förhand skall jag kunna uträkna, på vilken sida svenskarna komma att stå. I förra numret kommer en insändare med det förflugna resonemanget, att svenskarna skola förenas med esterna. Vilken livlig fantasi denna person måtte ändå ha. Nej, svenskarna skola och böra vara de ledande både i Finland och Estland. Denna sak kan ordnas på ett mycket tillfredställande sätt utan rusdrycker. En organisationsform, som kan vara svenskarna till stor nytta i detta avseende är vår ordensform inom I. O. G. T. Den är organiserad i olika avdelningar: Storloge, distriktsloge, kretsloge, grundloge, barn- och ungdomsloge. Vår internationella storloge sammanträder nu i juli månad uti Köpenhamn. Man har nog tillfälle där att diskutera situationen i Estland ur goodtemplarsynpunkt. Våra eldsjälur J. Nyman, Alex. Samberg,

Till min mor.

I fjärran land gå tankarna längtande och trängtande till mor och hemmet.

Jag längtar hem till dig, o mor, från ökenstigar vida; i natt du stod så ljus och blid i drömmen vid min sida.

En fristad, mor, i livets strid ditt sköt, där jag får glömma, och som ett litet barn på nytt om Edens lustgård drömma.

Så kommer jag igen till dig — med själen fylld av smärta. O, låt mig mor, från årens kamp få vila vid ditt hjärta.

Reval, i jan. 1920.

Erik P—n.

Nyman i Klottorp, N. Blees, Helmi Dresen m. fl. eldsjälur äro tackskyldiga för deras oförtröttliga intresse och mod att elda och vidmakthålla den svenska folksjälen i Estland. Tack! Tusen tack! Även M. Westerblom förtjänar ett varmt tack. De ha samtliga bevarat den heliga elden och entusiasmen. Många sådana skulle vi ha, och stora ting kunde uträttas. Vidare tänkte jag på en annan sak! Professor J. Bergman, Dorpats Universitet, är en av våra mest idealistiska goodtemplare. Han åtar sig med största nöje att hålla föredrag rörande goodtemplarorden. Han gör det så gärna endast han blir anmodad därom. Nu ha vi snart påsk med långfredagen, påskafton, påskdagen samt annan dag påsk. Alltså 4 sammanhängande helgdagar. Under denna tid passar det alldeles utmärkt för svenskarna därute. Före hans avresa härifrån, resonerade vi båda om denna sak. Fastlandssvenskar, ösvenskar, ja alla! Sätt fart i arbetet! Någon måste driva på med utvecklingen! Ni svenskar! Här har ni en lämplig replipunkt vid Dorpats universitet! Bilda studiecirklar! Bilda goodtemplarlager! Alla ni gamla vikingar! Låt 1920 bli ett märkesår för svenskarna i Estland! Nu ha vi ett stort skandinaviskt goodtemplarungdomsmöte i Eskilstuna midsommaren 1920. Norrmän, danskar, svenskar och finlandssvenskar träffas där. Vi emotse några representanter även från Estlands svenska ungdom. Välkomna! Finfit program! Här ges ett utmärkt tillfälle för alla i Estland. Nu slutar jag med en hälsning till Er alla. Sätt fart i organisationsarbetet! Fram för allt ideella strävanden!

Eder

L. L. L—n.

Utlandet.

Konferensen i London.

Fredskonferensen i London fattade beslut den 24 febr: att icke ånyo ingå diplomatiska förbindelser med Rådssryssland förrän Ryssland visar att det samtycker med civilisationen. Randstaterna rådas att upphöra att kriga med Ryssland och ingå handelsförbindelser med det. Om Ryssland anfaller randstaterna lova de allierade bistå dem.

Polen vill, innan det börjar underhandla om freden med Ryssland, rådgöra med Estland och Lettland.

Enligt Eta av den 27 febr. har rådsregeringen ånyo erbjudet stormakterna fred samt lovat införa demokratiska principer i Ryssland.

Förenta staterna ha vägrat antaga bolsjevikernas fredsanbud, meddelas från London den 28 febr.

Holland vägrar utlämna exkäsar Wilhelm.

(ETA) London, 28 febr. Radio. Från Amsterdam meddelas: Holland förklarar kategoriskt, att det ej utlämnar käsar Wilhelm och icke heller ämnar sända honom till någon holländsk koloni.

Till Redaktionen insända brev.

Till oss skrives och anhålles om plats för följande:

En skildring i Kustbon har väckt "Observator" till medvetande om sin jordiska tillvaro och det är ej underligt att han grymt anklagar, ty han har riktat sin stjärnkikare nedåt mot de jordiska föremålen närmast omkring sig och ser dem onaturligt stora.

Men då han nu mindre begagnat sina öron, har han ej hört av dem som stått i nära förbindelse med honom, att det levebröd som uppehållit åldringen, ej minst varit släktingars, som blott haft litet av denna världens goda, utan även samtliga kyrkans och kommunens "mätta varmtombonade" — rättare sagt "nötta armtutlånade" ämbetsmän, som beskyllas för försumligheten att försörja förmögna söners sämre lottade föräldrar. Dylika stackare gå aldrig mer från dörr till dörr — det är misstag och bevisar observatorieinstrumentens oanvändbarhet i de lägre atmosfärerna, då en i synvillan slår allarm i allmänna blad för att förskräcka fantasien. Dessa som "Observator" finner mest skyldiga vill jag ej mycket beorda, ty "en tjänare är icke förmer än hans Herre. Voren I av världen, så älskade världen sitt eget, men för att jag har utkorat eder, hatar världen eder." Och vad de två stackarne, som ännu gå från gård till gård, beträffar, så kan jag tala om att de erhålla omhuldning och värd tills något bättre sätt ernåtts även för dessa fattigas uaderhåll.

Två män gingo upp i templet för att bedja, en farise och en publikan. Handen på hjärtat! "Går jag rättfärdigare hem?"

Kommunalman.

Ber redaktören bereda plats för följande rader:

Brevet införes på anhållan på insändarens ansvar.

Jag kan ej förmoda annat än att Ni, herr Anton Granberg, själv också inser, att det är ett stort bevis antingen på lätt-sinnighet eller onsdkefullhet, som gör att Ni utsprider falska rykten om en cskyldig person.

Jag skulle hellre tro att en man, som vill kalla sig klok och ädelsinnad, hellre skulle vilja hålla sitt namn obefläkat från sådant. Det oaktat har Ni, herr Granberg, haft hjärta att berätta saker, som jag icke här vill upprepa, beledsagade av än flera smädliga anmärkningar.

Om Ni icke slutar upp med att på detta sätt blamera andra personer, så finns blott en utväg som är obehaglig men som likväl måste tagas för att bliva rättfärdigad, och det är att ställa saken inför domstol. Slutar i hoppet, att Ni hädanefter tar Er till vara för sådant falskt förtal! Kom ihåg, att intet träd växer till himmelen och att det en människa sår, det får hon även uppskörda.

L. E.

Kyrkliga meddelanden.

Söndagen den 14 mars hålles svensk gudstjänst med nattvardsgång på Lilla Rågö.

Marie bebådelsedag den 25 mars hålles svensk gudstjänst med nattvardsgång med Kors församlings svensktalande befolkning (Vichterpal).

Annandag Påsk den 5 april hålles svensk gudstjänst med nattvardsgång på Stora Rågö.

Midsommardagen den 24 juni predikar undertecknad i Ormsö kyrka.

Ovan angivna dagar inställas gudstjänsterna i Revals svenska kyrka.

Nils Linderstam.

Reval den 28. 2. 1912.

Till våra läsare och medarbetare.

Om någon av misstag eller andra orsaker icke erhållit alla nummer av tidningen, be vi genast läsarne vända sig direkt till Redaktionen.

Dessutom meddelas, att manuskript som insändas utan underskrift och tydlig adress, icke kunna införas i Kustbon. Namn och adress förbli redaktörens hemligheter. Det hindrar naturligtvis icke att trycka artiklar under en önskad signatur, men namnet och adressen måste dessutom alltid meddelas Redaktionen.

Annonserna från våra svenskbygder borde helst sändas genom ombudsmän, som även mottaga pengarna för sådana. Utan betalning kunna vi icke införa annonser. Redaktionen.

Förlovade
NILS AXEL EINAR ANDERSSON

och
HILDA LEPPIKSÄR-LILLEPEÄ

Reval den 13 Febr. 1920.

KATBERINEN

STOCKBOLM

S. O. V. centralstyrelse

sammankallas måndagen den 8 mars, kl. 7 e. m. i svenska skolan, Riddaregatan 3.

H. PÖHL, ordf.

S. O. V. medlemmar i Reval uppmanas att avbetala sina

medlemsavgifter för 1919 och 1920 till fören. kassör N. BLEES. Kustbons red. Riddarg. 3, onsdagarna på eftermiddagen eller Bildningsmin., Dompro-nad 3, alla dagar 9—3.

„S. O. V.“s bibliotek,

Riddaregatan 3, hålles öppet
måndagar och torsdagar från
kl. 6—8 e. m.

Vem säljer en

PSALMBOK

ny eller begagnad? Offert. samt adress och pris till "Kustbons" Redaktion. J. Ö.

Tre unga glada svenska flickor
önska

brevväxling.

Maria Aman, Johanna Aman, Lo-visa Bauman, Österby, Hapsal.